

Avondmaal in Emmaüs; Carvaggio. National Gallery, Londen

Nieuwsbrief van de Johanneskerk Leersum
(externe versie)

14 november 2025

Bezinning

Over lichtjes en jassen: een praktisch geloof

Ik schrijf dit stukje op dinsdag 11 november. Het wordt al schemerig, daarom heb ik alvast een kaars in mijn raam gezet, ten teken dat kinderen welkom zijn. Het is namelijk Sint Maarten.

Sint Maarten heette voluit Martinus, hij leefde in de vierde eeuw en was de bisschop van Tours in Frankrijk. Ter herinnering aan het beroemde verhaal van de bibberende bedelaar bij de stadspoort die van Maarten de helft van zijn mantel kreeg, komen kinderen op deze dag in veel plaatsen met een lampion en een liedje langs de deuren 'bedelen'.

Hun vraag als 'bedelaars' geeft jou, als je de deur opendoet, de mogelijkheid om de rol van Martinus op te nemen en uit te delen van wat je bezit. Liefst natuurlijk iets zoets. Je krijgt niet elke dag de kans om te oefenen met 'heilig' zijn, dus sterkte!

Laat het helder zijn: 'heiligen' zijn niet rooms, en ze hebben zelden een grote rol gespeeld in de geschiedenis. Heiligen helpen ons door hun voorbeeld om een goed leven te leiden, een leven zoals Jezus het van ons vraagt.

Sint Maarten is het feest van het delen, als een werk van barmhartigheid. Het is een uitnodiging om te overdenken waar je zelf tekort aan hebt, wat je gekregen hebt en wat je kunt geven. Als je het een beetje te vroom vindt om aan Jezus te denken, denk dan aan Sint Maarten als je een daklozenkrantverkoper tegenkomt bij de supermarkt, of een bedelaar bij het station, of als je geeft aan goede doelen.

Martinus was vernoemd naar Mars, god van de oorlog. Maar door zijn leven heeft hij deze naam een barmhartige wending gegeven. Wie nu Maarten, Martin, Martine of Maartje heet is niet meer vernoemd naar de Romeinse god Mars, maar naar Sint Maarten. De beroemdste vernoeming is wellicht Maarten Luther. Hij werd gedoopt op 11 november en dus naar de naamheilige van die dag genoemd.

Al snel na zijn dood werd Martinus razend populair: 3600 Franse kerken dragen zijn naam. Frankische monniken stichtten in Utrecht een kapelletje dat ze aan Martinus toewijdden en dat uitgroeide tot de Dom. Ook Doorn heeft een oude Maartenskerk, en Groningen zijn Martinatoren. De vlag van de stad Utrecht ziet er uit als een sandwich in rood en wit, maar stelt de door midden gesneden mantel van Sint Maarten voor.

Door het delen van zijn mantel is Maartens gedenkdag ook aangewezen als de Dag van de Mantelzorg. En dat ze 11 november ten zuiden van de grote rivieren vooral zien als begin van het carnavalsseizoen heeft niets met het gekken-getal 11 te maken. Het is vanwege de symmetrie van de adventstijd en de vastentijd. Zoals carnaval het begin is van de vastentijd, zo is Sint Maarten het begin van de advent. Vroeger duurde de advent namelijk ook zes weken: van 11 november tot 25 december. Sint Maarten is het eerste lichtjesfeest en wijst vooruit naar de geboorte van het Licht der wereld.

Diederiek van Loo

Kerkenraad

Gemeenteberaad 30 november

U bent allen van harte uitgenodigd voor het Gemeenteberaad na de dienst op zondag 30 november. Op dit Gemeenteberaad worden onder meer de begrotingen 2026 besproken van de Commissie van Kerkrentmeesters en van de Diaconie. Diederiek zal iets vertellen over de liturgie en de Bloemengroep zal de gemeente informeren over de voortgang betreffende bloemen in de zondagse dienst. Ook krijgt u informatie over de vacature voorzitter van de kerkenraad.

Hilje Logtenberg van der Grient, scriba

scribajohanneskerk@pknleersum.nl

Diaconie

Collecten

1e collecte zondag 16 november 2025. Stichting Exodus

Exodus biedt opvang en begeleiding aan ex-gedetineerden en gedetineerden in de laatste fase van hun straf. Ex-gedetineerden kunnen terecht in één van de Exodushuizen, bij de ambulante hulpverlening en bij een vrijwillig maatje. Gedetineerden bieden we steun met bezoek van vrijwilligers, vaderschapstraining en het mogelijk maken van het contact met de kinderen. Exodus is nodig omdat criminaliteit nooit alleen met straffen te bestrijden is. Terugval in criminaliteit na een gevangenisstraf is eerder regel dan uitzondering. Ex-gedetineerden hebben vaak schulden, geen woonruimte, geen werk en geen gezond sociaal netwerk. Het risico om na detentie opnieuw in de criminaliteit te belanden is dan groot. Exodus wil deze

vicieuze cirkel doorbreken. Gemotiveerde (ex-) gedetineerden krijgen daarom bij Exodus de kans definitief uit de criminaliteit te stappen en te werken aan een succesvolle terugkeer in de samenleving. Exodus is een non-profit organisatie die met professionals en vrijwilligers werkt vanuit vijf regio's met ondersteuning van het verenigingsbureau. Help mee! Succesvolle terugkeer naar de samenleving lukt alleen als de samenleving zelf aan die terugkeer bij wil dragen.

1^e Collecte 23 november 2025

Kerk in Actie. China; Diaconale trainingen voor kerken

Kerken in China hebben steeds meer te maken met beperkende regelgeving vanuit de overheid. Toch willen ze laten zien dat ze er zijn. Ze zoeken mogelijkheden om Gods liefde in daden om te zetten, om zo aanwezig te zijn in de Chinese samenleving. Ze zijn bijvoorbeeld actief in de ouderen- en gezondheidszorg, de opvang van verslaafden, of ze hebben preventieprogramma's rond verdovende middelen en hiv/aids. De Chinese Raad van Kerken ondersteunt plaatselijke kerken met advies en diaconale trainingen.

2e collecte (16/23 november): Straatpastoraat Utrecht

De Diaconie heeft ervoor gekozen om in ieder geval het 2e halfjaar de 2e collecte te bestemmen voor het Straatpastoraat Utrecht, omdat wij ons solidair willen opstellen met de gemeente Utrecht waar de problemen rond de mensen die dak- en/of thuisloos zijn vele malen groter zijn dan bij ons in ons dorp.

Zie bijgaande brief.

Ingekomen brief van een van de straatpastors uit Utrecht:

Straatpastoraat

Omzien naar dak- en thuisloze mensen in Utrecht

Beste mensen van de Johanneskerk Leersum,

Wat geweldig dat jullie kerk een jaar lang voor ons wil collecteren! Graag vertel ik iets over het Straatpastoraat Utrecht, zodat jullie weten waar jullie collectegeld naartoe gaat.

Het Straatpastoraat Utrecht biedt pastorale zorg aan dak- en thuislozen en mensen die dak- en/of thuisloos geweest zijn en nog behoefte hebben aan contact. Het gaat dan om buitenslapers, mensen die in opvangplekken slapen, mensen die ergens op een bank bij anderen slapen en steeds weer naar een andere plek moeten etc., maar ook om mensen die dakloos geweest zijn en nu wel een eigen dak boven hun hoofd hebben maar het moeilijk vinden die plek tot een prettige thuisplek te maken. Vaak zit het daklozen-bestaan nog diep in hun vezels en brengen ze een groot deel van hun tijd buiten door. De mensen voor wie wij er willen zijn, hebben meestal een klein sociaal netwerk en daarmee ook vangnet. Niet zelden speelt daarbij ook mee dat ze door wat het leven hen bracht, veel moeite hebben met verbinden met andere mensen. Ze zijn het niet gewend, zijn wantrouwend, bang of isoleren zich snel.

De pastores en vrijwilligers van het Straatpastoraat zien om naar hun "vrienden van de straat". Ze willen zich aan hen verbinden simpelweg door er te zijn. Dat betekent niet gewoon maar naast iemand zitten en samen een kop koffie drinken - nee, het betekent oprechte belangstelling en aandacht hebben voor wie de ander is, met alles wat hij of zij met zich meedraagt, en daarbij aansluiten zonder dat het ergens binnen hoeft te passen of ergens hoeft uit te komen. Het kompas, dat is van die ander. Zij zijn betrouwbaar aanwezig, houden het met de ander uit als het zwaar is, delen in mooie momenten. Dit alles in het vertrouwen dat God erbij is.

We willen er zijn vóór hen, maar zeker ook mét hen. We zijn als familie, als vrienden. Mensen kunnen bij ons terecht voor gesprek over diepe

dingen des levens, maar ook voor gezellig kletsen, en alles daar tussenin. En doordat wij er zijn en activiteiten organiseren, creëren we ook een ruimte waarbinnen mensen het sociale kunnen oefenen, en met elkaar ook contacten kunnen aangaan. Mensen gaan ook naar elkaar omzien of staan voor elkaar klaar.

Citaat van een bezoeker van de inloop van het Straatpastoraat:

"Je moet overal zo op je woorden letten. Mensen luisteren niet naar je maar weten meteen wat goed voor je is. Hier luisteren ze naar je en mag je zelf iets vertellen."

Het Straatpastoraat Utrecht biedt diverse gelegenheden voor ontmoeting. Daarbij is er altijd een maaltijd, want met elkaar eten is een voertuig voor ontmoeting. De activiteiten vinden plaats in en samen met verschillende kerken in de binnenstad en daarbuiten. Ook de

toegewijde vrijwilligers komen uit verschillende hoeken. Zo wordt het Straatpastoraat breed gedragen. Iedere maandagochtend is er een inloop met koffie, thee en warme brunch. Mensen ontmoeten hier elkaar en ons als team. Er is gezelligheid, en er zijn diepgaande gesprekken. Wanneer iemand iets nodig heeft, bijvoorbeeld een jas of een mobiele telefoon, proberen we dat te regelen. EN we helpen mensen soms met regelingen. Eens in de maand op woensdag is er een driegangendiner met liturgie. Eens in de maand op zaterdag een maaltijd waarbij we niet alleen eten met dak- en thuislozen, maar ook samen koken. Tijdens de maaltijd stimuleren we met speelse werkvormen gesprek om elkaar beter te leren kennen. En eens in de maand op zondag is er een viering gericht op de belevingswereld van dak- en thuislozen, met aansluitend een maaltijd.

Deel van wat wij doen, is dat we mensen (niet structureel) financiële ondersteuning bieden. U kunt hierbij denken aan af en toe een supermarktbon of beltegoed (we geven mensen ook tweedehands telefoons), maar ook kosten voor medicijnen, kleding en schoenen die niet makkelijk tweedehands te krijgen zijn, medicijnen en andere medische kosten die niet vergoed worden, OV-kosten voor bijvoorbeeld ziekenhuisbezoek, slaapzakken, tentjes, een fiets of fietsslot, etc. Dit soort pastorale kosten is een post die niet goed van tevoren te berekenen valt. Graag willen we doen wat nodig is om te doen. Daarom hebben we een noodfonds, opgebouwd uit bijzondere giften van particulieren (bijv. een collecte van een huwelijksdienst). Uw financiële bijdrage zal ten goede komen aan dit noodfonds. De nood is vaak hoog, en er komen steeds meer daklozen naar ons toe. Uw bijdrage zal dan ook velen blij kunnen maken.

Liesbeth Timmers, coördinator Straatpastoraat Utrecht

Meer informatie: www.straatpastoraatutrecht.nl

Collecte-opbrengsten

We zijn weer blij met uw bijdragen voor de diverse diaconale collecten in de maand oktober 2025.

Op zondag 5 oktober, was de collecte voor KIA Werelddiaconaat Israëlzondag, deze bracht € 123,90 op.

Op zondag 12 oktober was collecte voor de Regenboog; de opbrengst was € 123,20.

Op zondag 19 oktober was de (avondmaals)collecte voor Timon met een opbrengst van € 117,70.

Op zondag 19 oktober was de collecte voor KIA Werelddiaconaat Bangladesh; de opbrengst was € 85,90.

Op zondag 26 oktober was de collecte voor Hospice de Wingerd; de opbrengst was € 64,40.

Verder is er een gift binnengekomen voor de Diaconie van € 500,00.

Vanaf 1 juli is het nieuwe project "Straatpastoraat Utrecht" gestart. Tot nu toe is hiervoor € 1262,75 binnengekomen.

Alle gevers hartelijk dank!!

Nico de Jong

Ontmoeten en Verdiepen (O&V)

Zondag 16 november Gospelkoor Desire

Gospelkoor Desire zingt mooie, meeslepende nummers tot swingende gospelrock en -soul. Tijdens dit concert zullen ook een paar prachtige kerstgospels te horen zijn.

Het is een goed zingend en swingend koor, dat onder leiding staat van dirigent Bert Weijdemá, en Corinne Middelplaats begeleidt hen op de piano. Het is een ongedwongen, gezellige groep van enthousiaste zangers die trots zijn op wat ze doen en zich inzetten om samen iets moois te creëren. De sfeer is informeel en open.

Ze zingen vaak 4- à 5-stemmig en diverse nummers worden uitgevoerd met eigen solisten.

Datum	zondag 16 november
Tijd	14.30 – 16.00 uur
Locatie	Johanneskerk
Entree	eigen bijdrage na afloop
Begeleiding	Ans Middelplaats en Teun Monster

Woensdag 19 november Zin in Film - The Children Act (2017)

Een gerespecteerd rechter van het hooggerechtshof (Emma Thompson), gespecialiseerd in complexe familiezaken, weet zich geen raad met haar eigen spaaklopende privéleven. Haar ontmoeting met een doodzieke, bijna achttienjarige Jehova's getuige, die een bloedtransfusie weigert, zet een verandering in gang.

Geen rechtbankdrama over wie gelijk heeft, maar een existentieel drama over het leven dat schuilgaat achter de grote beslissingen.

Datum:	woensdag 19 november
Tijd:	20 uur (inloop v.a. 19.30 uur)
Locatie:	Ontmoetingskapel Maarn
Entree:	€ 7.

Donderdag 20 november: Onze relatie met schepping en voedsel

Als Groene Kerken willen we een oefenplek zijn om samen te zorgen voor de hele schepping. Luisteren naar elkaar, respect tonen voor boeren en ontzag voor de natuur, spelen hierbij een belangrijke rol.

Ds. Diederiek van Loo geeft een inleiding over dit thema vanuit Bijbels perspectief. Wim Schippers (Aardewerk Advies) neemt ons mee in de wondere wereld van voedsel telen en maaltijd houden. Hij hield zich ruim veertig jaar bezig met natuur- en landschapszorg én landbouw.

Zo was hij onder meer pionier-boer bij de omvorming van de schoon-familieboerderij. Zijn ervaringen bundelde hij in het boekje 'Boeren met Ontzag', waarin hij ons een spiegel voorhoudt. Het vraagt om serieuze reflectie en daagt ook de consument uit om moedige beslissingen te nemen. De laatste jaren verzorgt Wim door het hele land presentaties onder de titel 'Boeren binnen gezonde grenzen loont en heeft de toekomst!' Inmiddels schrijft hij ook aan het boekje 'Eten met Ontzag'. Over dat thema gaf hij lezingen bij stichting L' Abri en werkt hij momenteel samen met de PKN.

Datum	donderdag 20 november
Tijd	20.00 - 21.45 uur
Locatie	Johanneskerk
Entree	€ 5
Begeleiding	Werkgroep Groene Kerk Doorn-Leersum-Maarn

Vrijdag 28 november Toelichting op het Weihnachtsoratorium – muzikale lezing

Wilt u goed voorbereid naar de uitvoering van het Heuvelrug Weihnachtsoratorium gaan? Kom dan 28 november naar een inleidende avond!

Tijdens deze lezing geeft Bernard Touwen (dirigent van o.a. het Wijks Vocaal Ensemble en ervaren spreker) veel achtergrondinformatie. Vrijblijvende aanmelding via ontmoeten.en.verdiepen@pgdoorn.nl

Datum: 28 november 2025
Locatie: Maartenskerk Doorn
Tijd: 20.00 uur
Entree: € 6

Oecumenische Vespers Advent

In de periode van advent houden we wekelijks, samen met de geloofsgemeenschap St. Andries, een kort avondgebed/vesper. Iedereen is van harte welkom tijdens dit half uur van zang, bijbelwoorden, gebed en stilte. Zo bereiden we ons voor op het kerstfeest.

Data dinsdag 2, 9 en 16 december
Tijd 19.30 – 20.00 uur
Locatie Johanneskerk

Dinsdag 9 december Herman Woorts: Gods menswording - Advent en Kerstmis in beeld

Vanaf de 3^e eeuw is de aankondiging en de geboorte van onze Heer Jezus verbeeld, waaronder in fresco's, mozaïek, schilderkunst en beeldhouwwerk. Het 'Woord is vlees geworden' (Joh. 1, 14); God is daarmee zichtbaar geworden in Zijn Zoon.

Om het mysterie van Gods menswording te verkondigen, voor te stellen en in te leven, zijn advent en Kerstmis veelvuldig in beeld gebracht. De kunstgeschiedenis van het oosten en het westen laat daarin een hele ontwikkeling en diversiteit zien, tot op vandaag.

Mgr. drs. Herman W. Woorts, hulpbisschop van Utrecht, zal hierover een presentatie verzorgen.

Datum dinsdag 9 december
Tijd 20.15 - 22.00 uur
Locatie Johanneskerk
Begeleiding Ans Middelplaats en Teun Monster

Namens de commissie O&V,
Teun Monster

Johannes in het Dorp

Ook door-de-week vinden er veel activiteiten plaats in de Johanneskerk. We organiseren zelf activiteiten zoals de koffieochtenden op dinsdag, Ons Eetcafé, de bijeenkomsten van Ontmoeten & Verdiepen en concerten en voorstellingen van Johannes in het Dorp.

We stellen de Johanneskerk ook graag open voor andere maatschappelijke organisaties in het dorp. En daar wordt steeds meer gebruik van gemaakt. Hier een overzicht van dit najaar:

- Ontmoetingsochtenden voor vrouwen-nieuwkomers (statushouders uit Leersum),
- Het wekelijkse "Ommetje Leersum" (i.s.m. sociaal dorpssteam en NBSS - bewegen en ontmoeten)
- Ontmoetingsmiddagen voor vrouwen en kinderen van het AZC (georganiseerd door de werkgroep Kerk & Vluchteling Leersum)
- Ontmoetingsochtend voor lotgenoten met niet-aangeboren hersenletsel
- Yoga
- Zanggroep The Living Song
- PCOB Ontmoetingsmiddagen voor ouderen
- Praktijkondersteuning voor jeugdzorg
- Cursussen van het Centrum voor Levensvragen
- Avond over suïcidepreventie
- Mantelzorgactiviteit "Zing je sterk" i.s.m. het sociaal dorpssteam en huisartsen
- Kunstatelierroute Leersum
- Lezingen georganiseerd door Wijzer op de Heuvelrug
- Stembureau voor de verkiezingen

Zo is de Johanneskerk ook door-de-week een fijne plek waar mensen elkaar kunnen ontmoeten, met elkaar in gesprek kunnen gaan en inspiratie en kennis kunnen opdoen.

Johan Doornenbal

Bij de diensten

Met dank aan allen die voor en achter de schermen hielpen om de Gedachtenisdienst op 2 november mooi en intens en warm te laten zijn.

(foto's: Geja Smit en Christel de Raad)

Diederiek van Loo

Overige Informatie

Voorgangers de komende weken:

16/11:	ds. Ans Pilkes, Rhenen	
23/11:	Alain Verheij	
30/11:	ds. Diederiek van Loo	-- 1 ^e Advent
07/12:	ds. Diederiek van Loo	-- 2 ^e Advent
14/12:	ds. Diederiek van Loo	-- 3 ^e Advent
21/12:	ds. Trinette Verhoeven	-- 4 ^e Advent

Autodienst

16 november: Henk Steenwijk 06 46116298
23 november: Nic. van Scherpenzeel 456378 of 06 44956443

Ga voor de liturgie naar <https://www.johanneskerkleersum.nl/liturgie>

Bankrekeningen

Diaconie (graag datum en doel vermelden):
NL85 RABO 0373 7093 58

College van Kerkrentmeesters Johanneskerk:
NL82 RABO 0373 7408 40

Website

Volg de actualiteit: www.johanneskerkleersum.nl
Stuur uw berichten voor de website naar:
webbeheerjohanneskerk@pknleersum.nl

Nieuwsbrief

Kopij voor de volgende Nieuwsbrief vóór donderdag 27 nov. (12.00 uur) sturen naar het e-mailadres:
nieuwsbriefjohanneskerk@pknleersum.nl

Samensteller Nieuwsbrief:
okt t/m dec 2025: Teus Stahlie
jan t/m maart 2026: Hans Neecke

Bij het schilderij van Caravaggio (zie voorpagina):

Caravaggio legt het tafereel in Emmaüs vast precies op het moment van het ontwakend besef bij de discipelen. Het is het ogenblik waarop Christus het brood zegt. De verbijstering van beide discipelen spreekt vooral uit hun gebaren. De ene spreidt verrast zijn armen, de andere schiet uit zijn stoel overeind. Het licht is hen letterlijk opgegaan. Alleen de herbergier, die niet op de hoogte is van de voorgeschiedenis, staat er redelijk onbewogen, hooguit wat nieuwsgierig bij, terwijl het lichtschijnsel dat op Jezus valt (clair-obscur) ook hem bestraalt. Enkele ogenblikken later zal de verschijning van de herrezen Christus voor hun ogen verdwijnen. [Wikipedia]